

Zámek Hranice

Kraj: Olomoucký

Okres: Přerov

GPS souřadnice: 49.550210N, 17.734760E

Zámek se nachází v centru města Hranice (Hranice na Moravě) a v současnosti je sídlem městského úřadu. Hranická tvrz se poprvé připomíná v roce 1398, dnešní zámek, přisazený k severozápadnímu obvodu městských hradeb, vznikl postupně od 15. do počátku 17. století. Jedná se o čtyřkřídlovou dvoupatrovou budovu (spojovací severní křídlo je jednopatrové) s unikátním pozdně renesančním arkádovým nádvořím. Zámecký portál se znaky pochází z let 1612–1614. V jihozápadním nároží je umístěna válcová věž s osmibokou nástavbou, na korouhvičce má letopočet 1604. Podobná věž stávala na severovýchodním nároží východního křídla zámku v dnešní Jiráskově ulici, byla odstraněna při rozšiřování komunikace v 1. polovině 19. století. Travnatá plocha za severním křídlem zámku původně sloužila jako vstup do města, přerušena byla hradebním příkopem. V 16. století byla komunikace přesunuta do prostoru dnešní Jiráskovy ulice a celá plocha byla zastavěna rozsáhlými hospodářskými budovami zámku, v 18. století zde byla umístěna sýpka, pálenice a pivovar. Dne 16. listopadu 1958 v budově vznikl požár, který ji významně poškodil. Stavba byla nakonec odstřelena, zachována zůstala jen navazující budova dnešního Zámeckého hotelu z 19. století. Na volném prostranství byla v 60. letech plánována výstavba kulturního domu, k níž však nedošlo. Ve sklepních prostorách byl v roce 2007 otevřen Zámecký klub pro pořádání kulturních akcí. Zámek, využívaný jako kanceláře a byty už od 17. století, byl majetkem dědiců rodu Dietrichsteinů až do roku 1945. Jako německý majetek byl konfiskován a předán městu. Poté byl sídlem okresního úřadu a spotřebního družstva Jednota. Po roce 1992 byla budova s padesáti pokoji neúspěšně nabízena k prodeji, až nakonec bylo rozhodnuto proměnit jej v nové sídlo městského úřadu. Rekonstrukce probíhala v letech 1996–1998. Zazděné arkády byly znovu otevřeny, nádvoří bylo zastřešeno a celý objekt získal po mnoha desetiletích reprezentativní podobu. Reprezentační místnosti v jižním zámeckém křídle mají bohatou štukovou pozdně renesanční výzdobu s částečně dochovanou polychromií. Pod vrstvami vápenných nátěrů byly štuky znovu objeveny a renovovány v letech 1942–1944. V 1. patře stojí za pozornost portál se znakem Františka kardinála z Dietrichsteina z let 1622–1636, klasicistní majoliková kamna a dvojice novodobých mramorových krbů. Přízemí zámku je volně přístupné, kromě úřadovny městské policie se zde nacházejí kanceláře, obchody, kavárna, prodejna regionálních produktů, půjčovna kol a koloběžek a informační centrum.

